



## > NAT'OUR ROUTE 2 | MITTLERES OURTAL Molens en runwoud

Deze route is een soort reis in het verleden. Nog in de vorige eeuw klapperden aan de Our talrijke molens. Op veel plekken ontstonden stuwdammen – doodlopende wegen voor de beekbewoners. Niet zo lang geleden werden deze dammen in een over de grenzen reikend natuurpark-project afgebroken en er ontstonden vistrappen. Nu kon de beekforel weer stroomopwaarts naar zijn plekken in het water om zijn eitjes af te zetten.

Behalve meel werd eikenschors, de “Lohe”, in de molens gemalen. Eikenschors bevat looistoffen voor het leerlooien. De eikenschors werd in lage eikenbossen, de „Lohhecken“, gewonnen. Een zeer welkome bron van inkomsten voor de vroeger zeer arme bevolking. Trots verheft de Dasburg zich boven het dal en het gelijknamige plaatsje. Hier staat zelfs nog een oude looierij, zodat een bezoek aan dit schilderachtige dorpje in ieder geval de moeite waard is.

### De molens van het Ourtal

Reeds sinds de middeleeuwen zijn er molens in de Islek en ze hadden tot in het midden van de 19e eeuw een grote betekenis voor de voedselverzorging van de mensen in de regio. Tot in de 18e eeuw bestonden er aan de Our zg. banmolens die eigendom waren van de Herren von Clerf. De banmolen werd aan een molenaar verpacht en de onderdanen werden onder bedreiging met straf verplicht om het graan alleen in deze molen te laten malen. De molenaar moest een pacht betalen in de vorm van graan, vee en geld. Voor de klanten van de banmolen bestonden er nog meer voorschriften. In enkele bandistricten, zoals in Neuerburg en Dasburg, mochten de mensen hun brood alleen maar in de banmolen bakken, in de zg. „banbakoven“.

Na de feodale tijd werden vele molens aan de Our geprivatiseerd. De watermolens maal-den nu niet alleen koren, maar ook eikenschors en mosterd. Leer werd gewalkt, houtza-gerijen en dorsmachines werden met de molenraderen aangedreven.

Toen vanaf 1950 ook in het Ourtal de elektrische motoren werden gebruikt en het meel van centrale molens werd geleverd, verloren de watermolens aan de Our en de Irsen steeds meer aan betekenis en raakten in verval. Menig voormalige molenaar verbouwde zijn molen-terrein tot een camping.

Peter Schroeder, ook „Tintes Peter“ genoemd, bouwde in 1853 de **Tintesmühle** en ging daar met zijn vrouw Anne-Marie en zijn 10 kinderen wonen. De molen bestond uit een woonhuis, de eigenlijke molen, alsmede een smederij en een stal voor de dieren. De molen had drie boven-slags-waterraderen die al naargelang de hoeveelheid water afzonderlijk of gelijktijdig in gebruik genomen konden worden. De molen was tot in het midden van de 20e eeuw een graanmolen. Vanaf 1914 tot 1954 produceerde de Tintesmühle ook elektriciteit voor huis en hof. In de winter 1944/45 zetten Duitse soldaten de molen in brand. Sindsdien werd er in de Tintesmühle geen graan meer gemalen. In het huis Tintesmühle bevond zich al sinds 1906 een klein logement en ook tegenwoordig nodigt het restaurant van de cam-ping Tintesmühle u uit voor een rustpauze. Afkoeling en plezier geeft de nabij gelegen waterspeelplaats niet alleen aan de kinderen.

Van de oude **Lorenzmühle** is slechts een ruïne overgebleven, waarover kleine ver-halen de ronde doen. De molen werd in de eerste helft van de 19e eeuw gebouwd en om-streeks 1890 door de Luxemburger Lorenz Hoffmann gekocht. Na zijn dood hebben zijn vier kinderen het bedrijf verder geleid. Ze konden echter de molen ondanks de ijver van de dochter Katherina, ook wel Miller-Kät genoemd, die met haar

paard Fritz het graan van de akker haalde, niet redden. Het gebeurde geld hebben de kinderen, zegt men, onder de muren van de molen begraven, maar de kleine schat is tot op heden niet gevonden.

De bouw van de **Rellesmühle** stamt uit het jaar 1881. In 1908 kocht de Auwer koopman Heinrich Relles een wolfabriek met wol- en linnenspinnerij en ver-bouwde het gebouw tot een molen met twee maalgangen. In 1916 werd het grote waterrad door een turbine vervangen. In het begin van de jaren '40 werden de beide maalwerken door vier moderne walsstoelen ver-vangen. De klanten kwamen zelfs uit Prüm en Neuerburg. Maar ook de Rellesmühle ont-kwam niet aan het „molensterven“; in 1956 werd het laatste koren gemalen. Sindsdien levert de molen d.m.v. twee turbines de stroom voor de grote bakoven van de bakkerij van de familie Relles.

Om de molen aan te drijven werd de Our eerst door een 2 m hoge stenen dam opgestuwd, in de 2e wereldoorlog werd deze tot 2,80 m verhoogd. Omdat de dam voor de vissen onoverbrugbaar is, behelsde de bouwvergunning van 1881 reeds de eis, dat er voor de vissen een soort „oprit“ aan de dam moest worden aangebracht. Hoewel deze eis in 1958 opnieuw door Luxemburgse aan Duitse instanties werd voorgelegd, kon dit doel pas in het kader van het waterproject Nat'Our gerealiseerd worden. In 2005 werd de dam in een soort blokstenen „perron“ met een opening voor de vissen omgebouwd; nu kan de beekforel weer naar haar bekende plekken zwemmen, waar ze kan kuit schieten.

De Rellesmühle is zodoende een goed voorbeeld voor het samengaan van economisch nut en ecologisch functioneren.

**Runmolenaar, runschillers en leerlooier**

Dat in de westelijke Eifel de productie van leer in de 19e eeuw een belangrijke economische tak was, kan men tegenwoordig nog aan de vele heggen langs de Nat'Our-routes zien: eiken met meerdere kleine stammen. De afgeschilde eikenschors werd in runmolens tot meel gemalen, dat in de leerlooierijen van het Ourtal, zoals in Ourren, Dasburg en Irrhausen voor het looien van leer werd gebruikt. Tot aan de invoering van de industriële mineraallooierij in het begin van de 20e eeuw vormde de Our de basis voor een belang-rijke bron van inkomsten voor de verder door armoede gekenmerkte regio.

Bij het jaarlijkse feest in Kiischpelt in de buurt van Wilwerwiltz ervaren de bezoekers, hoe de eikenschors traditioneel wordt gebruikt bij de productie van leer. De lichte lage bebossing met eiken zijn relictten van deze traditionele vormgeving van een bos en tegenwoordig een belangrijke leefruimte voor het zelden voorkomende hazelhoen in het Ourtal.



### Burchtruïne Dasburg

De burcht behoorde oorspronkelijk tot de Benedictijnse abdij Prüm. Het klooster leende de burcht aan de Graaf van Vianden. In de loop der tijden wisselden met de Heren van Vianden ook de Heren van Dasburg. Toen de Fransen in 1794 het land bezetten, was de burcht eigendom van de Prins van Oranje, die destijds ook Graaf van Vianden was. Keizer Napoleon schonk de burcht aan zijn Marshall Oudinot, die in 1813 het gebouwencomplex aan de bewoners voor de sloop verkocht. Van de stenen van de muren werden nieuwe huizen gebouwd. In 1815 werd de burchtruïne eigendom van het land Preußen. Tegenwoordig is hij eigen-dom van het land Rheinland-Pfalz. Verzuim niet het prachtige uitzicht vanaf de burcht over het Ourtal.

### Jongeren centrum Dasburg

Het in het bos gelegen jongeren centrum Dasburg is een bos- en natuurkundige inrichting voor informatie en vrije tijd van de Landesforsten Rheinland-Pfalz en is vooral bedoeld voor schoolklassen, maar ook voor jeugd, familie- en volwassenengroepen. Onderweg met de boswachter wordt de boswandeling een natuurbelevnis.

Informaties: Tel. +49 6550 - 1431

### Uitkijksplaats Kasselslay

Tussen Tintesmühle en Dasburg heeft de Our zich tot 150 m diep in het Devonische grondgebergte ingegraven. Aan de Kasselslay is de Our op z'n smalst en het uitzicht over de imposante rotsen op het ravijnachtige dal van de Our belooft de moeizame beklimming. Oppassen bij nattigheid!

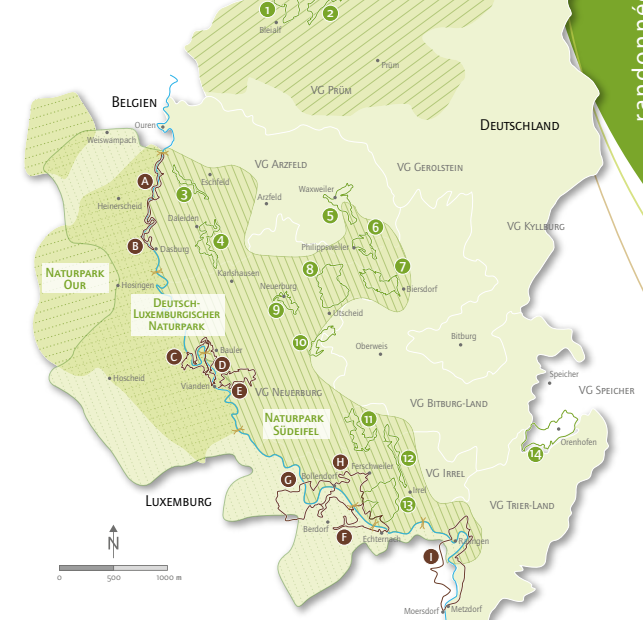
### Gedenkplaats „Bunker“

Op 10 mei 1940 bezetten Duitse troepen het land Luxemburg. In augustus 1942 werd het in het Duitse Rijk opgenomen en werd de dienstplicht ingevoerd. De bunker was de schuilplaats van vijf jonge Luxemburgers die de militaire dienst in het Duitse leger wei-gerden. Ze werden ontdekt en op 25 april 1944 terechtgesteld.

### De Nat'Our belevenisplek

Op talrijke plaatsen nodigen banken en pick-nickplaatsen u uit om eens lekker uit te rusten. Maak daarvan gebruik en luister naar de stemmen van de natuur. Aan de Ourbrücke bij Dasburg ziet u een sculptuur die zich emotioneel met de Our uitzet. Het thema: **water – energieleverancier in de wisseling der tijden.**

**Verzamel mooie indrukken en geen planten. Bedankt.**



Premiumwegen volgens de criteria van het Duitse wandelzegel en het Europese wandelzegel

De Nat'Our routes werden in 2008 als Duits-Luxemburgse thema-routes geopend. In de afgelopen jaren werden deze rondlopende routes volgens de criteria van het Duits/Europese wandelzegel verder ontwikkeld. De Nat'Our routes 1, 2 en 4 zijn nu deel van de premiumroutes van het NaturWanderPark en werden aangevuld met twee verdere extratouren in het Ourtal.

[www.naturwanderpark.eu](http://www.naturwanderpark.eu)



randonnées premium  
Deutsch-Luxemburgische Touren

© 2012 Zweckverband Naturpark Südeifel · Foto's: T. Breuer, R. Clement, Cube, Naturpark Südeifel, Naturpark Our, SEO